

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-ниң Дээди Сөвединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

№ 145 (9828) 1975 чылдың июнь 22, воскресенье

1975 чылда үндөлтөгөн Орто 2 көп.

ИДЕЙЛИГ ДАДЫГЫШКЫН

Коммунистерниң марксисти-ленинчи өөрөдөлгези дээрге, чүдө бодунуң масштавының талазы-биле эвес, чүчүң-даа мурнунда бодунуң идея-политиктиг ужу-дузаның талазы-биле улуг херек. Коммунистерниң идеялиг дадыгышыккы болза, партия хүрээлениниң дайнчы чоруун бедиринин чугула кезин болур дээрзин СЭКП-нин XXIV съездин айтыр.

Во чугула ажилче партия органициаларының кол кичээнгини доктаамал салып келген партия, комсомол болгаш экономиктиг өөрөдөлгенин системаның бо өөрөдөлгө чылын түнелдери база катан тодаргай көргүскен.

Политиктиг болгаш экономиктиг өөрөдөлгенин идея-теоретиктиг дениели бедип, амьдырал-биле холбазы бижыгып, оң массалык улам калбарган. 1974—75 өөрөдөлгө чыланда бистин республикага эге эквонун 322, ортумак эквонун 293 политшколаларыга, теоретиктиг 208 семинарларга нянтзы-биле 20 муң ажил кичи өөрөнген. Оларнык иштиде 8828 коммунист бар. Оон ангыда коммунист күш-ажыл болгаш экономиктиг школаларга 21 муң ажил кичи өөрөнгөн турган. Ол дээрге бүгү ажилчар турарларын 22,4 хуузу-дур.

Хөй-хөй дынакчылар политиктиг болгаш экономиктиг өөрөдөлгенин системаның марксисти-ленинчизмиң классиктеринин ажилдарын, партия съездилеринин база оң ТК-ның Пленумнарының материалдарын болгаш документаларын коммунист тургузушкунуң база амгы үеле делегей хөгжүлдениң үндэсин айтырылгарының талазы-биле ТК-ның Чингине секретары эш Л. И. Брежневтин чугааларын, философиянык, политиктиг экономиянык, эртеминг коммунизмиң, СЭКП төөгүзүңү чугула айтырылгары ханьзы-биле өөрөнгөн эрткен. Кичээлдериниң идея-теоретиктиг дениелин бедэзин, өөрөдөлгенин амьдырал-биле, ажил-агый болгаш култура тургузушкунуң практиказы-биле холбазың улам хань бижыкканын өөрөдөлгө чылын түнелдери бадыткаан.

«Сут-Хөл» совхозтун Ишкын салбарында партия эге органициалык (секретары Б. Куулар) политиктиг болгаш экономиктиг өөрөдөлгө кичээнгини доктаамал салып келген. Кичээлге чылдаган чок келбей барганнар-биле чугаалажып турган. Политөорөдөлгениң байдалын партия хуралдарыңа каш-даа удаа чугаалашкан. Оон уламында түнел кичээлдер органициалык болгаш бедик денелге эрткен. Дынакчылар анаа бижык билгилгин көргүскенер.

Оон-биле кады политиктиг болгаш экономиктиг өөрөдөлгени кыры-биле, эренгей көөр чоруктарыңа ам-даа барын өөрөдөлгө чылын түнелдери көргүскен. Билангыя Кызылдың эт комбинатында, № 12 АТБ-де, «Тазлы», «О. Шанаа» совхозтарда, Самагалдайның харылзаа бедиринде партия органициалык политиктиг база экономиктиг өөрөдөлгенин кудук улуртуп келгенден түнел кичээлдер куду денелге, белетке чок, буу-хаа эртки-дэн.

Чамдык совхозтар ажилчыннарының, колхозчуларның, эң билангыя хойжурларның, кадарчыларның, сааңчыларның ортузунга экономиктиг өөрөдөлгенин четпес органициалык келген. Чижээлээрге, «Тоора-Хем» совхозтун Көк-Чар сут-баран фермазында экономиктиг школага (пропагандистер А. Нугурак, Б. Монгуш) кичээлдер кандыг-даа чылдагаан чокка хөй удаа болбаандала өөрөдөлгө програм-мазын дооспаан. Оон кал чылдагааны өөрөдөлгө партияи удуртулганы кошкатканында, дынакчыларын сонургаалык, шити эртем-билинин дениелин барымдаалап кирбээнинде.

Экономиктиг өөрөдөлгенин Улуг-Хем, Тес-Хем, Тожу район чөвүлелдери кошкуч ажилдаан. Экономиктиг өөрөдөлгенин болгаш коммунист күш-ажыл школаларыга методиктиг дузаны чогуур өй-шаанда бедирбээ.

Устунде айтынганын четпестерин чаа өөрөдөлгө чылдында катаптавас дээш анаа белеткели партия органициалык амьдырашган чорудар ужурулуг. Өөрөдөлгениң түнелдерин партия хуралдарыңа, бюроларга бүгү талазы-биле хань анализтеп чугаалашканын, четпестерин илердени, оларны чылдагырыңа уланган тодаргай хемчеглерин амыр. Пропагандист бүүрү хүлээлгезин канчаар күүүселип келгени? Ол дугайын тодаралып, оң ажилыңа шын үнелелди бээр, оларны арга-дуржулгазын непердери. Пропагандист ат-алдарын көдүрүп, оларнык профессионалдык болгаш теоретиктиг дениелин бедирниче кичээнгей салза чогуур.

Өөрөдөлгө түнелдерин хуралдарга чугаалажыры дээрге-ле-келер өөрөдөлгө чылдыга белеткели эгези ол болур дээрзин улуг херек. Кымың кандык бөлүмгө, школага өөрсенири тодаралып, чет-челээшканын дынакчыларын эртем-билини, күсел-сонургалын, назы-харын барымдаалап, хынам-чалыг чорудар ужурулуг.

«Алызы барып бүгү талаларга бистин» бурунгаар шимчээшкенин шиттириг негедези хань ажилчы чоннарын идеялиг бузуурленин, политиктиг мерелерин өзүлдэн болур—деп, эш Л. И. Брежневтин бо чылдын июньда Москванын Бауман согулда округунун согуучулары-биле ужуражышык хуралыңа демделеп чугаалаан. Бо болза политиктиг болгаш экономиктиг өөрөдөлгенин улам бедик денелге тургузуп, анаа белеткели күштелдерин непер турар. Мынчангаш идеялиг дадыгышыккы — күжүвүстүн бир үнер дөзү ол.

1975: БЕШ ЧЫЛДЫҢ ДООЗУКЧУ ЧЫЛЫ

Мурнакчы коллективте

Чөөн-Хемчик районунд амьдырал хандырага комбинатының ажил-ипчи коллектив доозукчу чылдың арткен беш айларының наанын оонадаларын нянтзы-биле 104 хуу күүүскен.

Ол комбинаттың чондан чыгыгар хүлээп алыр пунктулар ажил-агыйлар бүрүзүнде тургустунган. Оларын дамчыштыр чонга ачы-дуза бедирениң бүгү ажилдарын амьдырал хандырага комбинаты күүүселин турар. Радиоларыңа, соодуучуларын, хеп чуур машиналарын, шактары болгаш өске-даа чүдүлдерин манса-септээш, районун ажил-агыйларында, суурларында чурттап турар чыгыкчыларга айттынган хуусазында чедирип берин турар. Идик, хеп аймаан дараар, аштар, септээр ажилдарын манса база эки шынарлыг күүүселин турар.

Чондун чыгыкчылар комбинаты кымыры-биле бертелештир, идик, шак септээр, баш таарымыр мастерлерин, чурук тиргитирин кичин, хеп кыжыңыңың ирражы хойжу бодинарже недела саньанда 2—3 удаа чорузуп турар.

Устунде кылдыганын ажилдары бо муракчы коллективтик шолбанын: дарааның А. Сарыглар, чазыңыкы О. Шакчи, чылаа, туугуку К. Комбу, чылаа О. Мете, чурук тиргитирикчи В. Пелесорова болгаш оон-даа өскелерин киргеттүтүп хуузу-дур.

Ажил-ипчи коллектив Амьдырал хандырага министрствозунун болгаш ол азыр талазы-биле профилел обкомунун шилчирип чымырыңа-биле шилчирган.

С. БАЗЫР-ООЛ, инженер.

Хүннүн кол айтыры

Мал чөмч белеткээринде болгаш дүжүт ажаап алымшыкканың талазы-биле республика семинары болган.

1975 чылда мал чөмч белеткээрине болгаш дүжүт ажаап алымшыкканың техникасы бедик бүдүрүкчүлүг ажилчары талазы-биле көдө ажил-агый-да инженер болгаш агрономия албанының согулааларына тураскалган Тыванык көдө ажил-агыйың дуржулга станциязыңа июнь 20-де болган республика семинарыңа келер кышка мал чөмч белеткээр баазаның тургузууңагы айтырылгарың бүгү талагы чугаалажып көргөн.

Республика семинарыңа көдө ажил-агый министриниң механизация талазы-биле орданың В. П. Брокхерт илеткен эмгекти, шилчирип мөчүн чөмч-биле хандырагың болгаш мал кышга-агыйыңың чедириңиң эрттирениң талазы-биле хемчеглер дугайында СЭКП обкомунун бөрөзүңү болгаш Тыва АССР-ниң Министрлер Чөвүлелиниң доктаалы күүүселин херекте амгы байдалың дугайың, а ол мынкан 1975 чылда республиканың колхозтарыңа болгаш совхозтарыңа мал фермаларын механизастаарыңа, чөмч белеткээр хектерин, тараа кургалар, арыллар пунктунуңуң база өске-даа объектилерин тударып.

Техниканы камың азылдеп, белдык башкарар. Оң машина-ах 100 муң километрин кандамың дүжүт ажаап алымшыкканың талазы-биле көдө ажил-агыйың дуржулга станциязыңа болгаш республика семинарының киржикчирин районнарыңа көдө ажил-агый бүдүрүлгө эргелдериңиң на-чалыктыңа, колхозтарыңа, совхозтарыңа удуртуулгарыңа, агрономнар, инженер-техниктер ажилдакчылар удуу-биле

«САЛЮТ-4»: ужудушкун уламчылап турар

УЖУДУШКУН БАШКАРАП ТӨП. (СЭТА). Космонавтылар Петр Климух биле Виталий Севастьянов олар орбитала эртемин «Салют-4» станциязыңа элдеген күш-ажылчы иделлериң эрттирген соода, июнь 19-та дыштанганнар.

Июнь 20-де оларнык ажил хууу Москваның-биле 1 шак 40 минутада эгелээш. Экилаж ужудушкунуң програмазын өзүгар космоска шимчээшканың арга-методтарың ажилчы хынаар талазы-биле техниктиг шенелдериң кылганнар. Ол ишкеш галактиканың болгаш хүнүн-даа космоска бедирлеринин көптериниң база дамчыгыч составтарың хемчээрин үргүтүлгөзөш.

Температур мөздөөриңиң сан-түпелдериң болгаш станцияда дышдамдыгың бузулга алдыга, иштер Климух биле Севастьяновтун калыкшылыңың нянты байдалы эки бооп турар. Станциянык иштинде системалары чогумчалыг ажилдап турар. Станциянык иштинде эрээлгештериниң агаар бөйделениң хемчээлде мыйдыг: температура — пельсийның-биле — 21 градус, ба-зышкыңың монгуу сулуг айткычылың-биле 800 миллиметр, өл-шынтык денелги — 60 хуу бооп турар.

Орбитаның «Салют-4» станциязыңа ужудушкунуң үргү-чүлөшүңа.

Тыва АССР-ниң министрлер чөвүлелинде

Республиканың Чырымдыкык база Көдө ажил-агый министрствозунун, Автооруктар туудунун болгаш эдилелниң бүдүрүлгө эргелдериң та-лазында СЭП-ниң, РСФСР-ниң болгаш Тыва АССР-ниң Дээди Советтеринин депутаттарыңа согуучуларың ийренген чыгылгарың күүүселин турарыңа дугайында көдө ажил-агый министриниң ораалыкчы В. Д. Куркутутун, чырымдыкы министриниң ораалыкчы П. Ф. Паршукванын, Автооруктар туудунун болгаш эдилелниң бүдүрүлгө эргелдериң начальниги Н. А. Боронконун илеткелерин Тыва АССР-ниң Министрлер Чөвүлелиниң хуралында дыңап чу-гааашкан.

Устунде алаан министрлар болгаш эргел согуучуларың чыгылгарың болгаш са-нааларың күүүселин талазы-биле органициалык чөмч ажил-дарың кылган. Автооруктар туудунун болгаш эдилелниң бүдүрүлгө эргелдериң чыгылгарың күүүселин эргелде на-чалыгыңың хайгаралыңа ту-рар болгаш оларнык күүүселе-эни чогуур документалар-биле бадыткап турар. Эргелде 1974—1975 чылдарда согуучулардан 12 чыгылгарын хүлээп алган, оларын сезин күүүскен. Шыназың согулда округунун согуучуларыңың Сарыг-Сеп — Кунгуртун аразыңа машина оруу тууралыңа «Те-ре-Хөл» колхозка материал-техниктиг дуза көргүзөр дугайында берген чыгык күүүсетти-нин турар. Сарыг-Сеп — Ку-гуртун аразыңа кышкы авто-орук кызыңыңа, ол округтун туудунга 1975 чылда 50 муң рубльди шингээлиң алдырың эргелде төлөөлөш.

Иччалык айттынганын министрлар болгаш эргел согуучуларың чыгылгарың күүүселин органициалык та-лазы-биле ам-даа четпес ажил-дал, бар турар куралдарыңа болгаш аргаларың долу эс ажилчар турар дээрзин Ми-нистрлер Чөвүлели демделгези.

Көдө ажил-агый министрствозу согуучуларың чыгыл-ларыңың күүүселин сөөлүгө беш чыл иштиңде коллегия чыгык-лаа чугаалашкан, оң хыналдазың хайгарар кичини томулдашкан, иччалык док-таамал контрол көргүзөр. Согуучуларың чыгылгарың та-лазы-биле материалдар айлал-тырмаан болгаш аналител көрдүмүз. Оон түнелдериң хөй чыгылгар чогуур дуу-саа-зында эвес күүүскениң, 4 чыгыг устунуңуң кырында.

Министерство СЭП-аңың Дээди Советинин депутаттарыңа 1974—1975 чылда күүүселин-биле хүлээп алган, чүдө 13-нүн күүүселин планда белин көр-бөш, 15-м күүүскениңээш. Кичээлгө чок чоруктуң түнел-дери хөй чыгылдар үчкө ажилчар безин күүүскениңээш. «Найрал» совхозтун Чаа-Хөл улуусуна куурта-техниктиг ажилдарың доозарыңа дуза көргүзөр дугайында Чаа-Хөл суурунун согуучуларыңың чыгык күүүсеттиңиз болгаш ми-нистерство анаа ашка-херчин

Согуучуларың чыгылгарың күүүселин талазы-биле устунде демделгеттерин четпестер бол-за. Көдө ажил-агый министрствозунун, Чырымдыкы министрствозунун талазында хулаа алдыганын чыгылгарың хайгар болгаш органициалык та-лазы-биле органициалык ажилда четпес чорудуп турарыңың, чыгылгарың күүүселин кошкы контрол-дөр турарыңың түнел болур деп Министрлер Чөвүлели демделгези.

СЭП-ниң, РСФСР-ниң бол-гаш Тыва АССР-ниң Дээди Со-веттеринин депутаттарыңа согуучуларың кичингези чыгыл-гарың багай күүүселин турарыңа көдө ажил-агый бол-гаш Чырымдыкы министрствозуныкы кичээлгези Тыва АССР-ниң Министрлер Чөвүлели угаандырган, согуучу-ларың чыгылгарың күүүселин турарыңа бар четпестерин аар-рый чылааларың, согуучу-ларың чыгылгарың күүүселин талазы-биле тодаргай хемчег-лериң 10 тонок хуусаа шити-де ажилдап кылларың, күүүс-елиң-биле хүлээп алдыганын чыгыл-гарыңа богың турарыңа тургузулган контрол тур-гузулган республиканык Көдө ажил-агый, Чырымдыкы министрствозуныкы, Авто-оруктар туудунун болгаш эдилелниң бүүдүрүлгө эргелдериң Тыва АССР-ниң Министрлер Чөвүлели дааскан.

Июнь 25-те эгелээр

СЭКП Тес-Хем райкомунун бюрозун ажил-агыйларын мал чөмч белеткее-риниң кады хире бедирелгенин турарыңа дугайың чу-гаа-лажып көргөн.

Хар улуг болгаш орай эрзин болганда, сикениң үңкүзү, рай-он девээттеринде чуртар. Чам-дык Тес улуу, Агар арызы эки ишканы чөмчүлөгү сикениң ам-даа кезип болур. Ол мынкан буу-бүрү белеткеели эгелээр үе база келген. Иччалык-даа колхозтар болгаш совхозтар удурутучуларының дындадыг-ларыңа, статистика эргелде-риниң мөздөөринде алгаш көр-гө, районда сикен кезегинге бе-летке кошканы.

«Ак-Эрик» колхоз көдө ажил-агый машиналарыңың септе-лгезин шүүт кирбөш.

«Тес-Хем» совхозта сикен кезер 21 машиналарын чүдө ийиш, 7 дүрбаштиң чүдө бирээш белең. Ажил-агыйларын мал чөмч белеткээр талазы-биле то-даргай планын чок Тускай чыгылгары бергелээш турбуже, оларны «Сельхозтехника» кат-тыжышыңа күүүсеттиң тур-гар. Билангыя «Чодураа», «Ак-Эрик» колхозтарда сикен бөд-дүрү машиналар чок. Ол мын-кан сикен кезер машиналар бистери, шатулар болгаш өске-даа артык хемчегер чеди-пес.

Июнь 25-ке чедир мал чөмч белеткээрине ажилчар техник-аның септелгезин доозуп, сикен кезилдериң органициал-тык кирер талазы-биле бүгү хемчеглерин алдыры ажил-агый удурутучуларыңа бюро дааскан. Оң-биле чегемештар сикениң ортузунга полит-массалык ажилдарын чоруда-рың, социалисттиг чарышты калбартыр чүмөлгөш.

А. ДЕМБЕЛЬ.

Белектиг доозар

Чадаанда автотранспорт бү-дүрүлгезиниң чылаагычы Смы-на-оол Мандыкович Ондар коллективте хүндүлүг кичи-ледерин бирээш. Ол чөзөр чыл дургузунда чылаагыч кел-ген Смына-оол Мандыкович

Тожу район Совединиң сессиязы

Ажилчы чоннар депутатта-рының Тожу район Сөведи-ниң органициалык сессиязы июнь 20-де Тоора-Хем суурга болган. Бирин сессияны улуг наздык депутат Ш. Д. Кол ажилчак. Севастьян даргазы-мың СЭКП Тожу райкомунун бирги секретары депутат С. К. Орус-оолду, секретарыңа Тоора-Хем школызың башкысы депутат М. Билевиң койган.

Сессия мандат комиссиязы соңгааш, оң даргазы депутат Х. И. Оттук-оолдуң илеткелли дыңылаа, район Сөвединиң бү-гү депутаттарыңың согулда

Чурттуң хову-шөлдеринден

СЭТА-ның корреспонденттериниң дыңдык турарын ба-гаар алырга, Туркменистаның механизаторлары күзүн та-жып тараан арбайнын ажаап алымшыкканын доозупкан. Эң эки ажилды дөн ажил-агыйлар оон дүжүтүн гектарлар-на 25—30 центнерин алганнар.

Даштыкы информациялар

Делегейин херээженнери

ЛОНДОН. «Бүгү делегейге боо-чексизти дүжүрери дээш» деп херээженнер органициалык боо-чексизти дүжүрер талазы-биле аңгы чазакты буттуп базымын кылгырыңа. Англиянык дев-висээрине ялрлугу чөмч баазаларын узууларыңа чөмч кылгырып турар кампания-ны эгелээш.

ДЕЛИ. Понджаб штаттың херээженнериниң удуртук-

Чылыңа холбаштырган ажил-чорудулганың налкык программазын күүүселип кирипкен.

Алеппода херээжен-нери неделазын эртирер, амгы нийлелге херээжен-нериң ролун дугайында нежээрлерин, лекцияларың чуулажыңың көрүңүңа айттыр ажилчарыңа чы-лык турар.

КОТОНУ. Төгонунң най-сылаалында херээженнериң делегей чылыңа холбаш-тырган байырың хүннөр эгелээш.

Чылыңа холбаштырган ажил-чорудулганың налкык программазын күүүселип кирипкен.

Ол байыра үзүндө Ло-мге болгаш республиканың өскө-даа ховайларыңа херээженнер шимчээшкени-ниң айттырылгыңың та-лазы-биле конференциалар болгаш семинарлар болур, того херээженнериң уран-шөөр ажилдарыңың деле-гелери айттыңыңа бол-гаш бат-тывыңың уран-чуул коллективтериниң нө-рүзүлгери болуугуз.

ТАНАНАРИВЕ. «Малага-сий республиканың эконо-миктиг болгаш политиктиг чарышканыңа херээ-женнериң ролу» дээрге, херээженнериң делегей чы-

Ол байыра үзүндө Ло-мге болгаш республиканың өскө-даа ховайларыңа херээженнер шимчээшкени-ниң айттырылгыңың та-лазы-биле конференциалар болгаш семинарлар болур, того херээженнериң уран-шөөр ажилдарыңың деле-гелери айттыңыңа бол-гаш бат-тывыңың уран-чуул коллективтериниң нө-рүзүлгери болуугуз.

Ол байыра үзүндө Ло-мге болгаш республиканың өскө-даа ховайларыңа херээженнер шимчээшкени-ниң айттырылгыңың та-лазы-биле конференциалар болгаш семинарлар болур, того херээженнериң уран-шөөр ажилдарыңың деле-гелери айттыңыңа бол-гаш бат-тывыңың уран-чуул коллективтериниң нө-рүзүлгери болуугуз.

ТАНАНАРИВЕ. «Малага-сий республиканың эконо-миктиг болгаш политиктиг чарышканыңа херээ-женнериң ролу» дээрге, херээженнериң делегей чы-

Чылыңа холбаштырган ажил-чорудулганың налкык программазын күүүселип кирипкен.

Ол байыра үзүндө Ло-мге болгаш республиканың өскө-даа ховайларыңа херээженнер шимчээшкени-ниң айттырылгыңың та-лазы-биле конференциалар болгаш семинарлар болур, того херээженнериң уран-шөөр ажилдарыңың деле-гелери айттыңыңа бол-гаш бат-тывыңың уран-чуул коллективтериниң нө-рүзүлгери болуугуз.

ТАНАНАРИВЕ. «Малага-сий республиканың эконо-миктиг болгаш политиктиг чарышканыңа херээ-женнериң ролу» дээрге, херээженнериң делегей чы-

Ол байыра үзүндө Ло-мге болгаш республиканың өскө-даа ховайларыңа херээженнер шимчээшкени-ниң айттырылгыңың та-лазы-биле конференциалар болгаш семинарлар болур, того херээженнериң уран-шөөр ажилдарыңың деле-гелери айттыңыңа бол-гаш бат-тывыңың уран-чуул коллективтериниң нө-рүзүлгери болуугуз.

Ол байыра үзүндө Ло-мге болгаш республиканың өскө-даа ховайларыңа херээженнер шимчээшкени-ниң айттырылгыңың та-лазы-биле конференциалар болгаш семинарлар болур, того херээженнериң уран-шөөр ажилдарыңың деле-гелери айттыңыңа бол-гаш бат-тывыңың уран-чуул коллективтериниң нө-рүзүлгери болуугуз.

ТАНАНАРИВЕ. «Малага-сий республиканың эконо-миктиг болгаш политиктиг чарышканыңа херээ-женнериң ролу» дээрге, херээженнериң делегей чы-

(СЭТА).

УЛУСЧУ КОНТРОЛЬ

ХООЧУННАР-ДАА, АНЫЯКТАР-ДАА

Улуг-Хем районунд улуусу контролёрлары партиянын XXIV съездинин шийтпирлерини амыраарга боттар...

Харетини чеп ажиллаарыга, куралдарын таварышта болган эске-лаа чугулаа айт...

зу-биле боттарынын хуу малаи кемгери турганга база улуусу контролёрлар керектес...

КОМИТЕТТЕН МАКТАЛ

«Халми» колхозтун улуусу контролёр боту партия эге...

Районунд улуусу контролёр органынын үйлениши болуп бот...

Улуусу контролёр органынын үйлениши болуп бот...

Улуусу контролёр органынын үйлениши болуп бот...

Улуусу контролёр органынын үйлениши болуп бот...

Доозуку чылдиг дорт айла...

Торгалми сууринд улуусу контролёрларынын совхозтун...

Улуусу контролёр органынын үйлениши болуп бот...

Улуусу контролёр органынын үйлениши болуп бот...

Районунд улуусу контролёр комитети боттары болуп бот...

Улуусу контролёр органынын үйлениши болуп бот...

Улуусу контролёр органынын үйлениши болуп бот...

Улуусу контролёр органынын үйлениши болуп бот...

СУТ БУДУРЕРИ ЧҮГЕ КУДУЛААНЫЛ?

Районунд ажил-агыйларнда сут будурери болган ону күрүне саарын четес...

бар курдарынын чедир ажиллаары турар хыналда...

налаа демделгесей турар. Күш-ажылдын сагыла-чу...

да сут будурери эртен чылды денелениш куду...

Партия организациаларынын улуусу контролёр органынын ажил-чорудугазы ушта...

жуп турган, эи-не төлөптин кижилери улуусу контролёр к...

турар. Чыжалазырге, апрель айла Калый-Бажи хойжу бри...

Совхозтун Сарыг-Хоя сабыры. Ында улуусу контролёр...

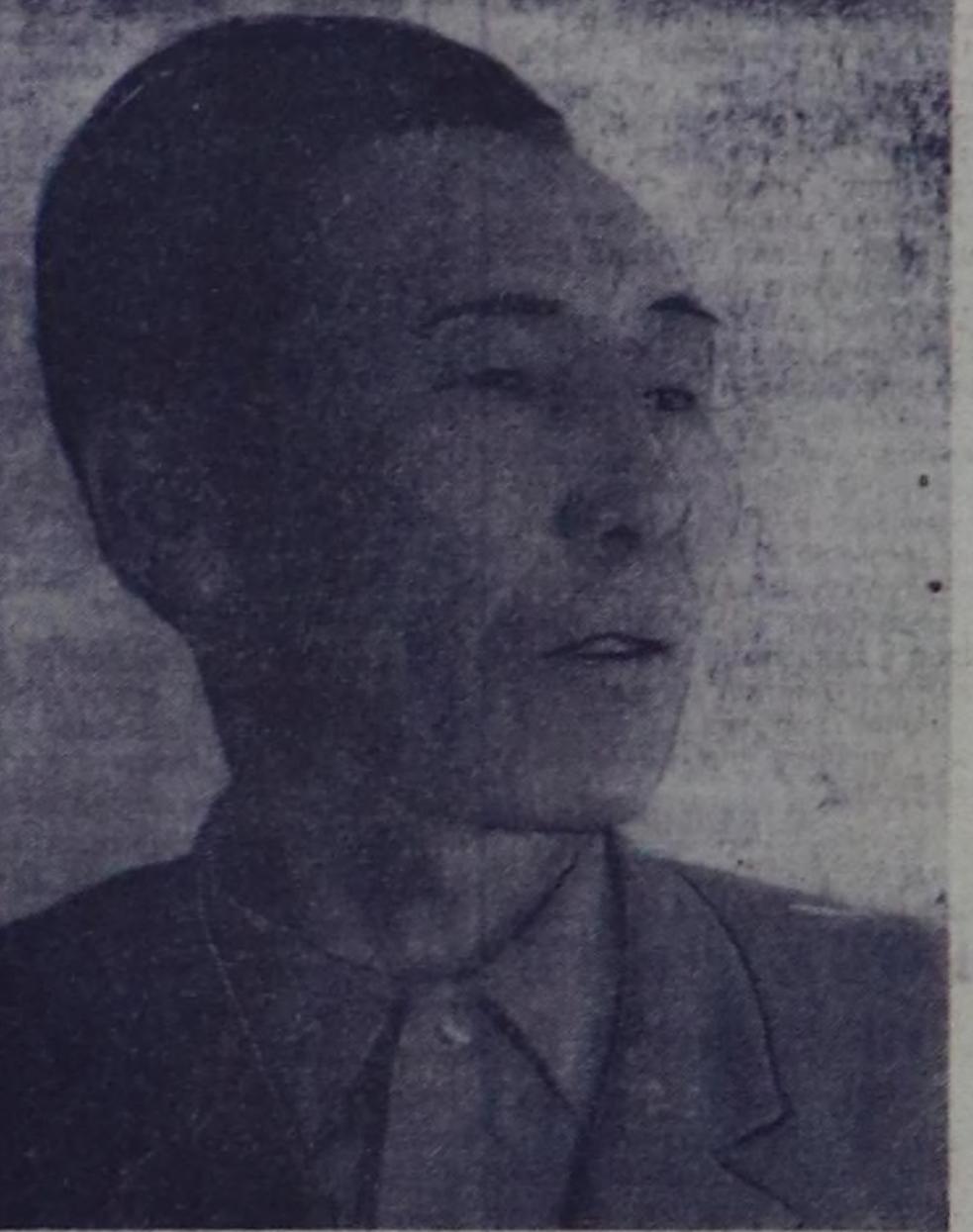
Бүзүрелдиг жижи

— «Эртини черден кызыл» дигер болот бис. Ол чери...

дес таваржыр болза, фабрика дзиг, контролёрларынын са...

хире күш үндүргөнүнчти беген болулар! Чамдык чет...

Василий Шоошовичини чогуу харымлар ажилы — о...

— Хаяни күштүг была-биле чаа телситер. Оң даяжи Барыш-Хемчик туржук...

буруулуг кижилери хана солуларга база шүгүмчүлөп...

Василий Шоошовичини удуктан контролёрлары дзиг...

Кызыл хоорайнык комсомолчу прожесторстер ажил-и...

УЛУСЧУ КОНТРОЛЬ КОМИТЕТЕРИНДЕ

САРЫГ-СЕП. Каа-Хем районунд улуусу контролёр комитети «Кымыл туку...

төрүрү чүс хойлаан 49 хураган алынган. Совхозтун кол зоотехник...

нүндө совхозта 243 хой кызырааны айткан. Хой ажилында улуг четпестери...

Ооржак Аламы, Александр Донгак оларынч школарын акиш-хорегинин ши...

шактан хой зекс кызылдерин эрттери ужурулду. Ыч...

сула удуруп, башкыларга боттот дузуну көргүсөй,

Ажыла табелинге эртен чылды ноюбрыдан бо чыл...

Нүчүлүг техниканы бистик республика хүнүнү-не ап турар. Ыч...

Культура амыдыралынын экраны

КЫМ-ДАА ЧАЛГААРАВААН

Культура ордунга өз хун болур кезинде дугайында көрүштү чаралдары баш удуура ас кылаан. Чогуур шак-даа келген. Дежурни активчилер келген кирилери залге чалаан. Хөгүт музыка ырактан-на чагылап турган.

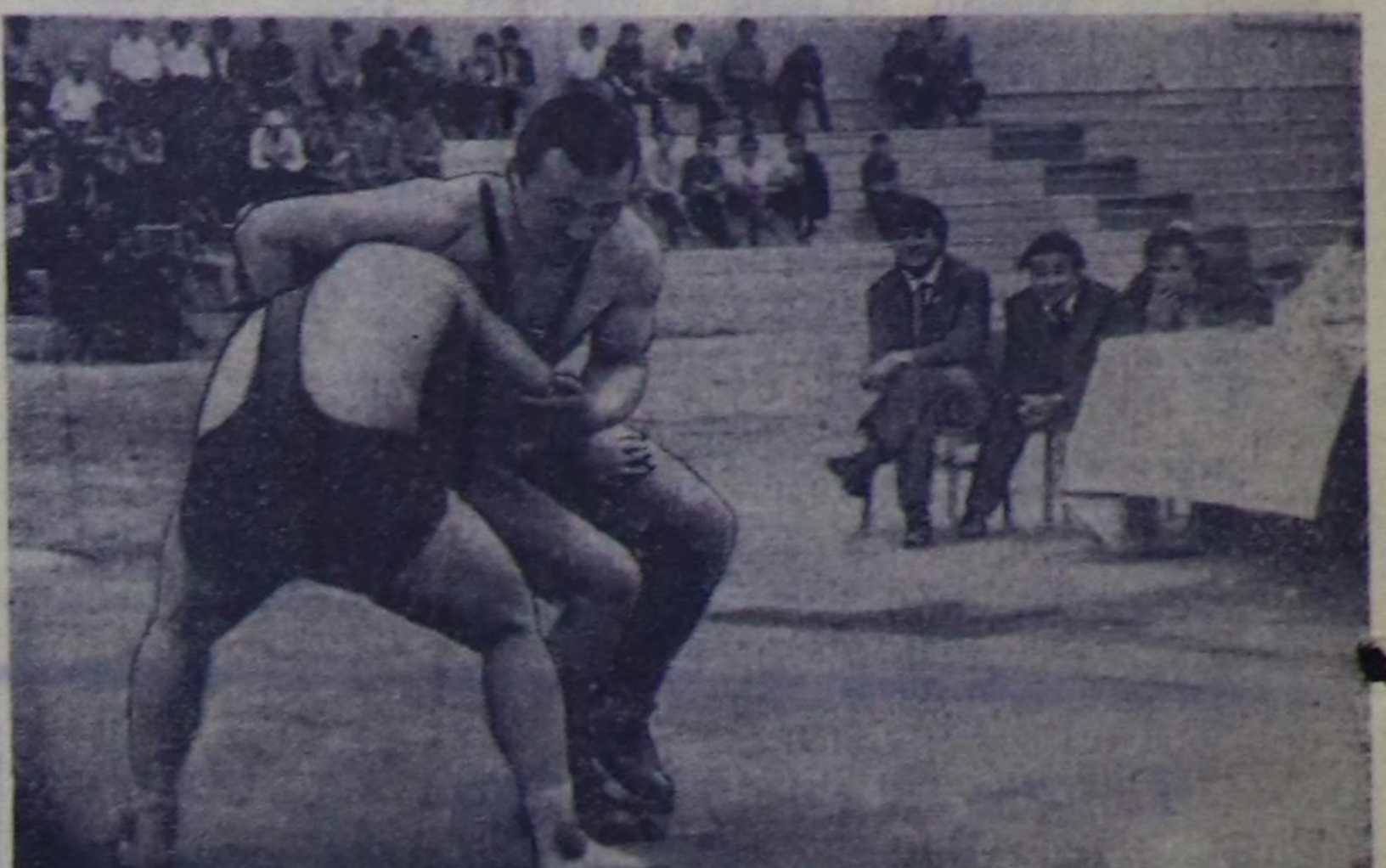
Тымынгыр уран чуудулук илен кейлиг киржикчилерине тымыскай. Культура ордунун бот-тымынгыр артистеринин концертин кезинде киржикчилери сонуураган. Хөгүт ыры, ташчалар, хомус үнү чыгылганга аян туткан.

КОМИССИЯ — РАЙОННАРДА

Уагу-Хем, Чоон-Хемтин, Барыш-Хемин районнарынын школаларына «Училище же чапал тур бис» даяр бижикти. Кызылдын уран чуудулукунун чаралдарына бо-ла таваржым болур.

Районнарынын школалары келин чораш ук комиссия училешиге кирерин күзөп 200 ажык өөреникчилерин хунаа көргөп, 30 кичине училешиге өөренир кылдыр шуут түзөп алган.

СПОРТ · СПОРТ · СПОРТ МЕРГЕЖИЛДИГЛЕР ИЛЕРЕП ЭГЕЛЭЭН

Хөстүг хурешке «Азия төү» шинаал дөш бистин республиканын «Спорт» эки тура спорт нитилелинин эрттирип турары ажык маргылдаанын байырык ажыдынышы дүш «Хуреш» стадионуна болган. Маргылдаанын вол судьаны, СССР-ниң спорт мастери Б. М. Чолек маргылдаанын киржикчилеринин бүрүн белегини өргөмөтүлдиги дартык, обшорчөвүздөдиги секретари С. Д. Кировка репорттаан.

Хайыралыг эргим кижим. Харин далаан, огулум. Каракжа көзүлбөс хай деп чүвениң халаам эвөс болза, авай деп араан эвөс, оола-ла ачан чооруу жуурауг эр. Мен деп кирган эвөс, сөз-биле хөй-хөй чылардаа чурттаар ийик, огулум.

— О-о, халдып ор мөй, кирган-ай — деп, харылааш, адымның чааыныче улай-улай амычылалым. Бымрар-Кыр кудуруу шарбангылааш, улай-улай бышкыргылааш, дүргөни конууг чөлоти. Тагыты тыртым кире болганда кирган-аймың баштай даям дыйналып, сон баранын көстүп келди: эйик бе дээрге эйик эвөс, эйик мыймыгит, оон мага-бодун көме аам берген кымыл-ой өшкү түктөп алган болду.

бажынга халатаймып келген сонда чагытай калшан. Ол күрүн тарааыс-даа шору болган. Кырган-аймың нидызына хөгүтү аажок, ширайы сергек, беш-он чыдам кымыр олтаткан, бизиң чо анжаксык берген шыкшан болду.

Чамлык дөстөрнүн хал-баштары бүрүшүлөй бергиледи-дир. Дары суггарбас болза хоржок. — Буга суун канчап бааир-мп алыр бис, кирган-ай? — Ол белең. Оон дөвүлте чаан кылып каап моноктейк чамдының ап каапкан чүвө. Ону катал алгаш, дуй ширкете-тер бис. Суг боду-ла буга унуу жуду өтпөт баам кээр.

— Ол болбас бе, «бедик тайдым бербес эвөс, беш-ле кир-дым чоп, огулум. Те деп түвө бо оору. Топтал көр, Мыйыстар кайы кире-дир че?». Кырган-айым олазыны соон буюкан Семиз аажок, кылды эгерлерден бир кышты шилтеп чыныс-даа.

Чайлагы аалдарга ол чылын калеп содуу нугаалар тыгтып келген. Тува бижик доктааткан, Ону кирган, чалым, дөгөрсөң өгөткөчтүр утаның чүвө-дир. Чаа өзүшү, чаа амылды-райд тургузарда, бижик-билег хөрөк. Ыгылаңа, кижя бургуу жүжү-бижикти өөренир. Бижик билбес чорук-биле дөмсөкжия араг кижя бургууну хөрөк болур чүвө-дир деп мездин ай-лаңап, кирган-айым аажок чоңуңен.

Table with 2 columns: Time (e.g., 12.00, 13.00) and Program titles (e.g., Документальный фильм, Спортивный вечер).

А Ж Ы Л Ч Е Ч А Л А П Т У Р

«Тува даг-дугу» комбинат транспорт цингино автослесарынын доктаама амылга хунаа алдыр. Нуш-ажылдык телевидини мылганым барымаалап болгаш шаңжал-биле төлөз. III разрядтын слесарынын ортуам шалыңы 180 рубль, IV разрядтың — 200, V разрядтың — 215 болгаш VI разрядтың 232 рубль болур.

Кызылдын пассажирлер АТБ-ни 1—2—3 класстарның чолаачылары, хөраы итинчи маршруттарына ажылаары-биле III классың чолаачылары 2-ги классың чолаачылары өөрттиришкен, автослесары-лары, автоэлектриктер, кондукторлар-ны, автобустар чур кичилерин, автомашналар септээр мастерлерин, контрол талы-биле мастерлерин, механиктерин, мотористерин, септелге слесарыларын, электриктин, складжа ажылыңынын (хөрозмен), радиостанцияны септээринге радио-механикти, фельдшерин (тур ажылга), чурукчу малларны ажылаары-биле чалап тур.

«Сельхозтехникиның» Кызылдын районун аразының каттыбышынын даразына ажылдарга амылаар кичилерин чалап тур: — автомобиль, трактор болгаш комбайн агрегаттарының агрегаттарынын, автослесарлар, токарлар, фрезеровщиктер, тракторлар болгаш комбайнлар септээр слесарлар, агрегаттар септээр, напрандан кылыгар ильор өөреникчи слесарлар, вибродуга кылыр, демир эмильдер мастерлер, электродуга-лааччылар, автомобиль элиндирге хөргөлгөр чуга демир кезектер септээр слесарлар, саалда дериглери септээр операторлар (хөрозменер), резина талызы-биле инженер, инженер-четчелкич, инженер-технолог, хандырылга талызы-биле инженер, юристконсултант, машинаник, инженер-контролер, техникти хандырылга станциязының начальниги, чагылзр стюкун инженер.

Агаар. Бөгүн республикага болгаш Кызылга буруттагылап каап турар хун болур. Бичин чааш- Редактор В. С. ШАРАВИН. Кинотеатрларда. ИЮНЬ 22-ДЕ «КАА-ХЕМ»: «Харжыгаш» 9.40, «Покуту огул» 11.25, «Уруглары-иелери» 13.20, 15.15, 17.10, 19.05, 21.00 шактарда.